

Notat

J.nr. 17-0796543
Inddrivelse

Offentlige restancer – status pr. marts 2017 – samt særlig orientering om aktiviteter til genopretning af inddrivelsen

Kvartalsredegørelsen for første kvartal 2017 indeholder den faste rapportering om de offentlige restancer, som de fremgår af SKATs restancestatistik pr. marts 2017. Skatteministeriet har fået udviklet en ny kursværdimodel for opgørelse af de offentlige restancer, der giver et mere retvisende billede af, hvad gælden til det offentlige reelt er værd. I foreliggende redegørelse opgøres værdien af de samlede restancer efter den nye opgørelsesmetode. Da modellen stadig undergår justeringer, er det kun muligt at opgøre kursværdien af de offentlige restancer på aggregeret niveau. Derfor er restancerne i de vanlige opdelinger på fordringstyper også opgjort efter den hidtidige mere grovmaskede opdeling i inddrivelige og ikke inddrivelige restancer.

Herudover indeholder redegørelsen en særlig orientering om status på aktiviteterne på inddrivelsesområdet.

1. Aktiviteter på inddrivelsesområdet

Suspenderingen af al automatisk inddrivelse og beslutningen om at nedlukke de fejlslagne it-systemer EFI/DMI medførte i efteråret 2015 et behov for hurtigt at etablere et organisatorisk set-up, som kunne håndtere manuel inddrivelse, oprydning i datagrundlaget, udvikling af en ny inddrivelsesorganisation og et nyt it-system samt forenkling af lovgivningen. Varetagelsen af disse opgaver er fordelt mellem:

- Implementeringscenter for inddrivelse (ICI), som er placeret i Skatteministeriets departement, og som bl.a. har ansvaret for udvikling af en ny organisation, ny it-understøttelse og lovændringer.
- SKATs midlertidige inddrivelse (SMI), som er placeret i SKAT, og som varetager driftssiden af inddrivelsen og oprydningsaktiviteterne.

Systemudvikling

Udviklingen af det nye inddrivelsessystem forløber som planlagt og idriftsættelsen af den første del (release 1) af tre af den nye inddrivelsesløsningen er iværksat.

Udviklingen af næste del, kaldet release 2, er i gang og udvikles under rammeaftale med CGI, NetCompany og Visma som leverandører. Med den løbende udvikling af it-systemet bliver der trinvist tilføjet flere funktioner såsom automatisk modregning i overskydende skatter og offentlige ydelser samt lønindeholdelse. Release 2 planlægges afsluttet i 4. kvartal 2017, og det forventes, at det nye inddrivelsessystem er fuldt funktionsdygtigt i løbet af 2019.

Ny model for opgørelse af gælden til det offentlige

Skatteministeriet offentliggjorde i april 2017 en ny model for værdiansættelse af de offentlige restancer. I den nye model, som PwC har udviklet for Skatteministeriet, er værdien af danskernes gæld til det offentlige – den såkaldte kursværdi – pr. januar 2017 opgjort til i omegnen af 20 mia. kr. Den nye opgørelsesmetode tager i højere grad højde for den enkelte borger og virksomheds reelle betalingssevne.

Rigsrevisionen og EU har længe efterspurgt et mere retvisende billede af, hvor meget danskernes gæld til det offentlige reelt er værd. Modellen følger anerkendte internationale standarder, ligesom den tager udgangspunkt i PwC's erfaringer med udvikling af lignende for bl.a. banker, realkreditinstitutter og finansielle institutioner i Europa.

Kursværdien vil variere over tid i takt med eksempelvis ændringer i skyldnernes betalingssevne, og da metoden er baseret på en række antagelser og faktorer, som forventes at blive justeret og præciseret. Modellen vil også blive forbedret i takt med, at Skatteministeriet får adgang til bedre og flere data om den historiske udvikling på inddrivelsesområdet. Den nye opgørelse skal på sigt anvendes i både stats- og nationalregnskabet. Herudover skal den generelt erstatte den hidtidige opgørelse af gælden til det offentlige i inddrivelige og ikke inddrivelse restancer, hvilket forventes at kunne ske fra og med den kommende redegørelse om offentlige restancer.

Driftsopgaver

SKATs inddrivelse er fortsat præget af suspenderingen af den automatiserede inddrivelse i EFI og DMI i september 2015. Hovedparten af driftsopgaverne omfatter dataoprydningsopgaver, håndtering af frivillige indbetalinger, modregning i tilgodehavender som skyldneren har hos det offentlige samt initiativer over for virksomhedsrestancer, hvor risikoen for tab vurderes høj. SKAT prioriterer også nye krav, der sendes til inddrivelse i SKAT, og i øvrigt udvalgte restancer baseret på væsentlighed og risiko, i det omfang, der er ressourcer til rådighed. Det drejer sig bl.a. om privatretlige underholdsbidrag og de tilbageværende fortrinsberettigede kommunale krav.

Særligt vedr. de fortrinsberettigede krav bemærkes, at kommunerne som omtalt i tidligere kvartalsredegørelser efter lovændring har overtaget inddrivelsen af disse krav (kommunale ejendomsskatter mv.), der pr. 2. februar 2017 endnu ikke er sendt til inddrivelse i SKAT.

Efter loven skal SKAT afslutte sagsbehandlingen af de fordringer, der er oversendt til SKAT indtil 1. februar 2017. SKAT forventer at de sager, hvor der skal tilsiges til udlægsforretning med henblik på bevarelse af fortrinsretten, er færdigbehandlet primo 2018.

En af årsagerne til suspenderingen af den automatiserede inddrivelse var tvivl om retskraften ved en del af gældsposterne. Ud over usikkerheden om retskraften er der identificeret en række andre fejl. En del af disse fejl skyldes ikke problemer i SKAT. Der er bl.a. tale om fejl, som skyldes systematiske fejlindberetninger fra fordringshavernes side, hvor data som fx stiftelses- eller forældelsesdato er fejlbehæftet, eller hvor gældsposter og deres renter er blandet sammen. Fejlene betyder, at gældsposterne aktuelt ikke kan inddrives.

Ovenstående gør sig også gældende for de fortrinsberettigede kommunale krav. Alt afhængig af fordringernes beskaffenhed kan det medføre, at SKAT er afskåret fra at inddrive en del af kravene, og at gældsposterne skal sendes retur til kommunerne til berigtigelse med risiko for – hvis det af tekniske eller praktiske hensyn ikke er muligt at berigtige fejlene – at kommunerne må træffe beslutning om afskrivning af gældsposterne.

Ud over at SKATs inddrivelse som nævnt fortsat er stærkt præget af suspenderingen af den automatiserede inddrivelse, har der specifikt i forhold til inddrivelsen af gæld fra skyldnere bosat i udlandet været det problem, at disse krav aldrig har været fuldt understøttet af EFI – selv mens systemet var i drift – hvorfor inddrivelsen af disse krav har været begrænset i perioden.

2. Måltal på finansloven - Inddrivelsesprocent

På finansloven fremgår måltal om inddrivelsesprocent for restanceinddrivelsesopgaven. Måltallet for 2017 udgør 110 i inddrivelsesprocent for øvrige restancer beregnet som et simpelt gennemsnit for årets måneder. Måltallet omfatter inddrivelige restancer fra andre fordringshavere end SKAT.

Inddrivelsesprocenten for januar til marts 2017 er beregnet til 22,4 pct. Måltallet for 2017 forventes som anført i finansloven for 2017 ikke realiseret.

Som led i hele genopbygningen af inddrivelsesområdet, vil der bl.a. blive opstillet relevante mål for den nye Gældsstyrelse.

3. Samlede offentlige restancer

SKAT deler gælden op i aktuelt inddrivelig og aktuelt ikke-inddrivelig. Det vil altid være et øjebliksbillede. Den aktuelt ikke-inddrivelige gæld er hovedsageligt gæld, hvor skyld-

nerne på nuværende tidspunkt ikke har mulighed for at afdrage, fx på grund af konkursbehandling eller manglende betalingsevne. Den aktuelt ikke-inddrivelige gæld er således ikke gæld, SKAT har opgivet eller afskrevet.

De samlede offentlige restancer er ved udgangen af marts 2017 opgjort til 101 mia. kr., jf. *tabel 1* nedenfor. De reelt inddrivelige restancer er dog markant lavere. Det vurderes, at ca. 1/3 af de samlede restancer er aktuelt inddrivelige, når der tages højde for skyldnernes betalingsevne mv. De reelt inddrivelige restancer er ifølge SKATs restancestatistik vurderet til at udgøre ca. 32,5 mia. kr., jf. *tabel 2* i afsnit 4. Den nye kursværdimodel beregner de samlede offentlige restancer til en værdi på ca. 20,6 mia. kr. Det skyldes først og fremmest, at størstedelen af gælden ikke kan inddrives, fordi flere borgere og virksomheder ikke er i stand til at betale.

Tabel 1. Samlede offentlige restancer

Mio. kr. (PL-2017)	dec-16*	mar-17	Kursværdi mar-17
Skatte- og afgiftsrestancer	66.868	67.909	N/A
Kommunale restancer	3.959	3.971	N/A
Statslige restancer inkl. underholdsbidrag	26.069	26.547	N/A
Andre offentlige restancer	2.580	2.671	N/A
Samlede offentlige restancer	99.476	101.098	20.578

Anm.: Beløbene i tabellen vises i afrundede mio. kr., hvilket kan medføre sammentællingsdifferencer. For så vidt angår restancer for tidligere år henvises til tidligere fremsendte redegørelser. Det bemærkes, at restanceopgørelser for før 2013 er opgjort efter en anden opgørelsesmetode og kan ikke direkte sammenlignes med opgørelserne fra 2013 og senere. Kursværdien er beregnet på baggrund af de samlede restancer pr. 28. marts 2017. Dette betyder en difference på ca. 68 mio. i de samlede restancer ift. opgørelsen den 31. marts 2017.

*Restancerne er opgjort i PL-2017, og restancetallene vedr. december 2016 i denne og efterfølgende tabeller er således ikke sammenlignelige med tallene for december 2016 i den forrige kvartalsrapport, som er opgjort i PL-2016.

Det fremgår af *tabel 1*, at restancerne er steget med ca. 1,6 mia. kr. (2017 priser) siden december 2016. Stigningen er fordelt bredt over de forskellige restancearter, jf. tabellerne 3-6, men kan især henføres til skatte- og afgiftsrestancer samt inddrivelsesrenter, som alene tegner sig for en stigning på ca. 875 mio. kr. fra december 2016 til marts 2017.

Der er i tidligere redegørelser orienteret om, at den aktuelle situation betyder, at inddrivelsesprovenuet er reduceret i forhold til de gennemsnitligt ca. 450-500 mio. kr., som månedligt blev inddrevet, før automatiseret inddrivelse via EFI blev standset. Det gennemsnitlige månedlige inddrivelsesprovenu har fra maj 2016 til april 2017 været godt 520 mio. kr., hvilket er over niveauet fra før suspenderingen af EFI/DMI på 450-500 mio. kr. Forventningen er, at provenuet vil stige yderligere over de kommende år i takt med genopretningen af den offentlige gældsinddrivelse.

Det bemærkes endelig, at restanceopgørelserne i *tabel 1* og de efterfølgende tabeller er og vil blive påvirket af usikkerheden om en del af gældsposternes retskraftighed, herunder den politisk aftalte ekstraordinære afskrivning af et stort antal gældsposter, jf. omtalen foran, og yderligere udfordringer med fejlbehæftede gældsposter og fordringer under opkrævning.

4. Inddrivelige og ikke inddrivelige restancer

Tabel 2 viser, at 1/3 af totalrestancen er aktuelt inddrivelig, hvilket er opgjort på baggrund af skyldnernes betalingsevne og status i øvrigt, jf. ovenfor. De inddrivelige restancer er opgjort til 32,5 mia. kr. og de ikke inddrivelige restancer til 68,6 mia. kr.

Tabel 2 viser restancerne opgjort på hovedgrupper i lighed med tabel 1, mens tabel 3-6 er opgjort på restancarter.

Tabel 2. Inddrivelige og ikke inddrivelige restancer						
Mio. kr. (PL-2017)	dec-16			mar-17		
	Inddrivelige	Ikke inddrivelige	Total	Inddrivelige	Ikke inddrivelige	Total
Skatte- og afgiftsrestancer	24.712	42.156	66.868	24.473	43.435	67.909
Kommunale restancer	1.453	2.506	3.959	1.370	2.600	3.971
Statslige restancer	5.352	20.717	26.069	5.081	21.466	26.547
Andre offentlige restancer	1.541	1.039	2.580	1.598	1.074	2.671
Samlede offentlige restancer	33.058	66.418	99.476	32.523	68.575	101.098

Anm.: Der henvises til anmærkningen under tabel 1.

SKATs krav

Tabel 3 viser, at de samlede skatte- og afgiftsrestancer er steget med ca. 1,1 mia. kr. fra december 2016 til marts 2017 og udgør 67,9 mia. kr. Stigningen knytter sig især til virksomheders restancer. Dels er virksomhedsrestancerne steget med 353 mio. kr. til ca. 27,3 mia. kr., dels er B-skatte-restancerne steget med 279 mio. kr. til ca. 5,2 mia. kr. Herudover er inddrivelsesrenterne steget med 638 mio. kr. til ca. 8,5 mia. kr.

Tabel 3. SKATs krav

Mio. kr. (PL-2017)	dec-16			mar-17		
	Inddrivelige	Ikke inddrivelige	Total	Inddrivelige	Ikke inddrivelige	Total
Personskat						
Personskat - restskat mv.	3.577	11.611	15.188	3.498	11.697	15.195
Personskat - b-skat	2.540	2.397	4.936	2.738	2.478	5.215
AM-bidrag - restbidrag mv.	158	1.095	1.253	145	1.083	1.228
AM bidrag – aconto	56	288	344	51	285	336
I alt	6.331	15.390	21.721	6.432	15.542	21.974
Virksomhedsskatter						
Moms	6.973	7.448	14.421	7.207	7.721	14.928
A-skat	3.282	3.015	6.298	3.132	3.244	6.376
Selskabsskat- og fondsskat	1.819	508	2.327	1.748	512	2.260
Punktafgifter	367	415	783	259	458	717
AM-bidrag	812	636	1.448	763	687	1.450
Lønsum	62	20	83	63	23	86
Told	79	359	438	76	354	430
Øvrige skatte- og afgiftskrav	330	775	1.106	235	775	1.010
I alt	13.725	13.178	26.903	13.483	13.774	27.256
Vægtafgift						
Vægtafgift mv.	232	213	446	243	236	479
I alt	232	213	446	243	236	479
Renter						
Opkrævningsrente	2.163	7.167	9.330	1.895	7.195	9.089
Inddrivelsesrente	1.977	5.880	7.857	2.137	6.358	8.495
I alt	4.140	13.047	17.187	4.031	13.553	17.584
Civilretlige krav						
Civilretlige krav	6	3	9	5	3	8
Gebyr, retsafgift mv.	277	325	603	279	328	606
I alt	283	328	611	284	331	615
SKAT i alt	24.712	42.156	66.868	24.473	43.435	67.909

Anm.: Der henvises til anmærkningen under tabel 1.

Kommunale krav

Tabel 4 viser, at de kommunale restancer er steget fra december 2016 til marts 2017 med 12 mio. kr. til ca. 4 mia. kr. Stigningen i restancerne kan især henføres til en stigning i kontanthjælpsrestancerne, der er steget med 13 mio. kr. til 822 mio. kr., og stigning i inddrivelsesrenter, der er steget med 30 mio. kr. til 565 mio. kr. Ejendomsskatterne er faldet med 60 mio. kr. til 176 mio. kr.

Tabel 4. Kommunale krav

Mio. kr. (PL-2017)	dec-16			mar-17		
	Inddrive- lige restan- cer	Ikke ind- drivelige restancer	Total	Inddrive- lige restan- cer	Ikke ind- drivelige restancer	Total
Boligstøtte	177	531	708	166	539	705
Daginstitution mv.	168	88	257	184	76	260
Ejendomsskat mv.	204	32	236	147	30	176
Kontanthjælp mv.	215	594	809	197	625	822
Parkeringsafgift	84	56	140	87	62	148
Øvrige kommunale krav	220	471	691	208	490	699
Opkrævningsrente	42	113	155	39	114	153
Inddrivelsesrente	173	362	535	172	393	565
Civilretlige krav	66	110	176	67	113	181
Gebyr, retsafgift mv.	103	149	252	103	158	261
I alt	1.453	2.506	3.959	1.370	2.600	3.971

Anm.: Der henvises til anmærkningen under tabel 1.

Statslige krav

Tabel 5 viser, at de statslige restancer er steget fra december 2016 til marts 2017 med ca. 479 mio. kr. til ca. 26,5 mia. kr. Stigningen kan især henføres til politibøder mv., der er steget med 150 mio. kr. til ca. 8,6 mia. kr., øvrige statslige krav, der er steget med 96 mio. kr. til 531 mio. kr., og inddrivelsesrenter, der er steget med 176 mio. kr. til ca. 2,6 mia. kr.

Tabel 5. Statslige krav

Mio. kr. (PL-2016)	dec-16			mar-17		
	Inddrive- lige	Ikke ind- drivelige	Total	Inddrive- lige	Ikke ind- drivelige	Total
Underholdsbidrag	1.180	7.323	8.504	1.052	7.501	8.552
Politibøder mv.	1.649	6.845	8.494	1.608	7.036	8.644
Statsgaranteret studielån og for meget udbetalt studiestøtte	1.571	3.053	4.624	1.479	3.170	4.649
Statslån/garanti fra erhverv	86	283	369	82	266	348
Gæld til fiskeribanken	8	104	112	7	102	110
Parkeringsafgift	5	2	7	5	2	8
Øvrige statslige krav	170	265	435	191	341	531
Opkrævningsrente	228	611	838	211	620	832
Inddrivelsesrenter	381	2.088	2.468	371	2.274	2.644
Civilretlige krav	24	45	69	24	46	69
Gebyr, retsafgift mv.	50	98	148	52	108	161
I alt	5.352	20.717	26.069	5.081	21.466	26.547

Anm.: Der henvises til anmærkningen under tabel 1.

Andre offentlige virksomheder

Tabel 6 viser, at restancer vedrørende krav fra andre offentlige virksomheder mv. er steget fra december 2016 til marts 2017 med 91 mio. kr. og udgør ca. 2,7 mia. kr. Stigningen kan især henføres til gæld til DR licens, der er steget med 50 mio. kr. til 1.055 mio. kr., og inddrivelsesrenter, der er steget med 31 mio. kr. til 376 mio. kr.

Tabel 6. Krav fra andre offentlige virksomheder mv.

Mio. kr. (PL-2017)	dec-16			mar-17		
	Inddrive- lige	Ikke inddri- velige	Total	Inddrive- lige	Ikke inddri- velige	Total
Licensgæld fra DR	821	184	1.005	872	183	1.055
Gæld til A-kassen	74	164	238	66	167	233
Kontrolafgifter personbefordring	136	217	353	133	225	358
Gæld til regioner	2	4	6	2	5	6
Forsyningselskaber	124	109	233	120	109	229
Øvrige offentlige krav	6	11	17	6	12	18
Opkrævningsrente	34	93	128	32	95	127
Inddrivelsesrente	193	152	345	211	164	376
Civilretlige krav	17	44	61	16	46	62
Gebyr, retsafgift mv.	133	60	194	138	68	206
I alt	1.541	1.039	2.580	1.598	1.074	2.671

Anm.: Der henvises til anmærkningen under tabel 1.